

ОБСКУБАНИЙ ПАПУГА

Жила колись у селві згря папуг.

Рано-вранці вони літали на поле їсти кукурудзу, а вдень ласували помаранчами. Папуги зазвичай здіймали страшний галас, а якийсь із них неодмінно чатував на верхів'ї дерева, вдивляючись, чи не йде, бува, хтось сторонній.

Папуги завдають не менше шкоди, ніж сарана, бо, викльовуючи зерно, розгортають молоді качани, і потім, коли починаються дощі, ті гниють. А що тушковані папуги до того ж дуже смачні, селяни-наймити часто підстрілюють їх із рушниць.

Якось один чоловік підстрелив папугу-вартівника, котрий, хоча був поранений, довго опирався й не давався в руки. Та врешті-решт наймит ухопив його, відніс до маєтку й віддав панським дітям, а ті вилікували птаха, в якого було лише перебите одне крильце. Папуга оклигав і зробився зовсім ручним. Його назвали Педріто. Він навчився подавати лапку й полюбляв, сидячи в когось на плечі, лоскотати людині вухо.

Педріто жив на волі і майже цілий день проводив у саду, де росли помаранчеві дерева та евкаліпти. А ще йому подобалося кепкувати з курей. О четвертій чи п'ятій годині пополудні, коли в домі пили чай, папуга також з'являвся в їдальні, видирався за допомогою дзьоба та лап на скатертину й частувався вимоченими в молоці шматочками хліба. Йому дуже смакував чай з молоком.

Педріто стільки часу проводив із дітьми, які без угаву з ним розмовляли, що й сам вивчився говорити. Він промовляв: «Привіт, приятелю!», «Добра картопля!», «Педріто просить картоплі!». Папуга казав іще дещо, чого не варто повторювати, бо папуги, як і дітлахи, легко запам'ятовують лихі слова.

Коли йшов дощ, Педріто настовбурчував пір'я й бурмотів щось сам собі. А коли розпогоджувалося, птах літав туди-сюди та горлав, мов навіжений.

Отже, самі бачите, він був щасливим папугою, адже не лише жив на волі, про що мріють усі птахи, але й, як заможні люди, мав свій надвечірній чай.

Педріто розкошував отак, коли це якось після п'ятиденної негоди, на небі виткнулося сонце, й папуга знявся з місця, кричучи: «Гарне надвечір'я!», «Привіт, Педріто!» та полетів далеко-далеко — так далеко, що врешті-решт побачив під собою річку Парану, що згори здавалася широкою білою стрічкою. А папуга летів собі й летів, поки не вмовився нарешті на гілці якогось дерева, щоб перепочити.

Зненацька крізь віття він завважив унизу два зелених вогники, що скидалися на величезних світляків.

— «Що це таке?» — подумав папуга. — «Добра картопля!»
«Що б це могло бути?» «Привіт, Педріто!»

Він, як усі папуги, завжди молів безперестану якісь дурниці, так що часом його важко було зрозуміти. А

що Педріто був дуже цікавий, то й почав спускатися, перелітаючи з гілки на гілку. Аж ось він побачив, що зелені вогники — то очі ягуара, котрий причаївся під деревом і пильно глядів на нього.

А Педріто так радів погідній днині, що не відчував страху.

— Здоров був, ягуаре! — мовив він. — «Привіт, Педріто!»

— Здоров був! — страхітливо рикнув ягуар.

— Здоров був, ягуаре! — повторив папуга. — «Добра картопля!.. Добра картопля... Добра картопля!»

Він торочив своє «добра картопля!», бо була вже четверта година пополудні, і йому дуже хотілося випити чаю з молоком. Папуга забув, що дикі звірі не п'ють чай із молоком, от і запрошував ягуара.

— Розкішний чай з молоком! «Привіт, Педріто!» Пригостити тебе, друже ягуаре?»

А ягуар роздратувався, бо вирішив, що папуга глузує з нього; до того ж він був голодний і намірився з'їсти балакучого птаха, а тому відказав:

— Гаразд! Наблизься трохи, бо я недочуваю.

Ягуар не був глухий, просто він хотів, аби Педріто підлетів ближче, щоб можна було його схопити. А папуга думав лише про те, як зрадіють удома, коли побачать, що він прийшов на чай з молоком не сам, а з таким чудовим приятелем. І він перелетів на нижчу гілку.

— Добра вдома картопля! — горлав птах.

— Ближче! Не чую! — хрипко озвався ягуар.

Папуга спустився нижче:

— Розкішний чай з молоком!

— Ближче! — повторив ягуар.

Бідолашний папуга спустився ще, і в ту ж мить ягуар стрибнув так високо, що міг би перестрибнути через дім, і вхопив гострими пазурами Педріто. Хижакові не вдалося вбити птаха, але він обскубав йому все пір'я на спині та вивер хвіст. Жодної пір'їни на хвості не залишив.

— Ось тобі! — рикнув ягуар. — Ось тобі чай з молоком.

Папуга, розпачливо кричучи від болю та страху, полетів геть. Але йому важко було летіти без хвоста, який править птахам за кермо. Його хитало в повітрі, і всі зустрічні птахи наполохано кидалися врозтіч, подалі від такої мари.

Нарешті Педріто дістався дому і передусім глянув на себе в куховарчине люстро. Бідолашний Педріто! Більш дивного та потворного птаха годі було уявити — обскубаний, безхвостий, тремтячий від холоду. Як йому з'явитися такому в їдальні? Він полетів до дуплистого евкаліпту й сховався в ньому, тіпаючись від холоду та сорому.

А в їдальні тим часом усі були здивовані його відсутністю.

— Куди подівся Педріто? — перепитували одні в одних. І гукали: — Педріто! Добра картопля! Чай з молоком, Педріто!

Педріто сидів у дуплі й не озивався, онімилій та принишклий. Домашні скрізь шукали папугу, але той наче крізь землю провалився. І тоді дорослі вирішили, що Педріто помер, а дітлахи зайшлися плачем.

Кожного дня, коли надходила година чаювання, всі згадували папугу і те, як йому подобалося їсти вимочені в молоці шматочки хліба. Бідолашний Педріто! Вони вже ніколи не побачать його, бо він помер.

Однак Педріто не помер, а й далі жив у своєму дуплі, намагаючись не потрапляти нікому на очі, бо дуже соромився, що зробився голим, наче миша. По ночах він вилазив з дупла, аби щось з'їсти, й знову ховався. А вдосвіта прудко спускався та сумно роздивлявся себе в куховарчиному люстрі, бо пір'я росло надто повільно.

Коли це одного дня сім'я, що сиділа о звичній порі навколо столу в їдальні та пила чай, завважила, як до помешкання спокійно, наче й не було нічого, перехильцем увійшов Педріто. Всі невимовно зраділи, побачивши його живого, та ще й з таким красивим пір'ям.

— Педріто, друже! — вигукували присутні. — Що з тобою трапилося? Яке в тебе чудове пір'я!

Люди не знали, що це нове пір'я, а споважнілий Педріто не прохопився ні словом. Він тільки мовчки їв вимочений у молоці хліб.

Тож наступного ранку господар дому дуже здивувався, коли папуга прилетів й, усівшись у нього на плечі, заторохтів без угаву. За якихось пару хвилин птах розповів про все, що з ним трапилося: про те, як він перелетів річку Парану й

опинився в Парагваї, і як зустрів ягуара, одне слово, геть про все. І після кожної такої історії він горлав:

— Педріто зовсім без пір'я! Без пір'я! Без пір'я!

І птах попросив господаря піти разом із ним і вполювати того ягуара.

Господар, котрий саме збирався до крамниці, щоб купити ягуарову шкуру, бо хотів розстелити її біля коминка, дуже зрадив, що зможе отримати шкуру безкоштовно. Він повернувся до оселі по рушницю, а потім разом із Педріто рушив до Парагваю. Вони домовилися, що Педріто, як забачить ягуара, відверне його увагу, аби господар міг непомітно наблизитися з рушницею до звіра.

Так воно й сталося. Папуга, сидючи на гілці, базікав без увагу й озирався на всі боки, видивляючись ягуара. Нарешті він почув хрускіт віття й зненацька уздрів під деревом два зелені вогники, спрямовані просто на нього: то були ягуарові очі.

І в ту ж мить папуга закричав:

— Чарівний ранок!.. Добра картопля!.. Розкішний чай з молоком!.. Пригостишся чаєм з молоком?!

Ягуар, не тямлячись од люті, знову побачив перед собою обскубаного папугу, якого вважав мертвим; у птаха відросло нове пір'я, і ягуар подумки заприсягнувся, що цього разу той не втече від його лапиц. В очах звіра спалахнули дві блискавки, коли він рикнув:

— Ближче! Я глухий!

Папуга перелетів ближче, примостився на інший гілці й знову заторохтів:

— Розкішний чай з молоком!.. Він під цим деревом!..

Зачувши таке, ягуар стрепенувся та заревів:

— З ким це ти говориш? Кому ти сказав, що я під цим деревом?

— Нікому, нікому! — озвався папуга. — Добридень, Педріто! Привіт, папуго!

Птах базікав отак, перестрибуючи з гілки на гілку й поступово наближаючись до ягуара. Але ж папуга сказав: «Він під цим деревом», щоб попередити господаря, котрий скрадливо підбирався з рушницею в руках.

Та ось настала мить, коли папуга вже не міг спускатися далі, щоб не потрапити ягуарові до пащі, і тоді він зарепетував:

— Добра картопля!.. Увага!

— Ближче! — рикнув ягуар, готуючись до стрибка.

— Розкішний чай з молоком!.. Зараз стрибне!

І ягуар справді стрибнув. Стрибок був потужний, і птах врятувався лише тому, що в ту ж мить стрілою злетів у небо. Але в ту ж таки мить його господар, котрий стояв, притулившись до дерева, щоб зручніше було цілитися, натиснув на курок, і дев'ять шротин — кожна завбільшки з горошину, наче блискавки, пронизали ягуарові серце, і звір, заревівши так, що аж ліс задвигтів, упав мертвий.

А папуга щось кричав, не тямлячись од радості, адже він помстився — та ще й як! — жахливому звірові, котрий обскубав йому пір'я.

Господар теж радів, бо ягуара вполювати справа не проста, до того ж тепер він мав шкуру, щоб розстелити біля коминка.

Коли вони повернулися додому, всі взнали, чому Педріто стільки часу ховався в дуплі, й почали вихвалити птаха за його сміливість.

Відтоді всі вони жили й горя не знали. Однак папуга не забував, як повівся з ним ягуар, і щодня, заходячи в годину чаювання до їдальні, наближався до розстеленої біля коминка ягуарової шкури й запрошував її на чай з молоком.

— Добра картопля! — казав птах. — Пригостишся чаєм з молоком?.. Картопля для ягуара!..

І всі заходилися від сміху. І Педріто також.